

Nyt fra Erhvervssygdomsudvalget i 2020

December 2020

Der blev afholdt fire indholdstunge møder i Erhvervssygdomsudvalget i 2020, hvor de vigtigste emner var følgende:

1. Opdateret viden om psykisk sygdom efter længerevarende stresspåvirkninger på arbejdet og udviklingen af psykisk sygdom i form af depression og belastningsreaktion fraset PTSD
2. Konsekvenserne af Vestre Landsrets dom af 26. juni 2020 i en konkret PTSD-sag
3. Drøftelser af udredningsrapport om erhvervsbetinget astma
4. Ny viden om kræft som følge af udsættelse for styren, styren-7,8-oxid
5. Ny viden om kræft som følge af farmaka (lægemidler)
6. Ny viden om brystkræft som følge af natarbejde

En kort gennemgang af emnerne er beskrevet på de følgende sider.

1. Opdateret viden om psykisk sygdom efter længerevarende stresspåvirkninger på arbejdet og udviklingen af psykisk sygdom i form af depression og belastningsreaktion fraset PTSD

På det principielle møde den 19. maj 2020 drøftede Erhvervssygdomsudvalget det videnskabelige referencedokument *"Eksplorerende review om sammenhængen mellem belastende og længerevarende stresspåvirkninger på arbejdspladsen og udvikling af belastningsreaktion (fraset posttraumatisk belastningsreaktion)"* fra januar 2020.

Rapporten fastslog, at udredningen ikke bidrog til forståelsen af en årsagssammenhæng mellem psykosociale faktorer og depression, og man kunne heller ikke konstatere, at nogle af de omtalte psykosociale faktorer var en klar årsag til depression.

Forfatterne fandt også, at der i løbet af de seneste 10 år var foretaget i alt seks reviews, som heller ikke var konklusive angående sammenhængen mellem psykosociale stressfaktorer og depression, herunder at man ikke kunne konkludere på de få relevante undersøgelser om belastende og længerevarende stresspåvirkninger på arbejdet og udviklingen af belastningsreaktion.

Samlet set vurderede Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Erhvervssygdomsudvalget derfor, at udredningsrapporterne ikke kunne føre til ændringer på den aktuelle fortegnelse.

2. Konsekvenserne af Vestre Landsret dom af 26. juni 2020

Vestre Landsret afsagde den 26. juni 2020 dom i en sag om en tidligere udsendt soldat, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen tidligere havde afvist PTSD som arbejdsskade.

Vestre Landsret fandt det godtgjort, at en veterans PTSD-lidelse i overvejende grad var forårsaget af arbejdets særlige art i forbindelse med veteranens udsendelse til Bosnien i efteråret 1997. Sygdommen blev dermed anset som en erhvervssygdom efter arbejdsskadesikringslovens § 7, stk. 1, nr. 2, 2. led.

På mødet besluttede Erhvervssygdomsudvalget at bestille en medicinsk udredning om blandt andet den tidsmæssige sammenhæng mellem belastning og sygdommen i PTSD-sager efter, at dommen havde tilsidesat gældende praksis. Samtidig besluttede udvalget indtil videre at foretage en individuel og konkret bedømmelse af lignende verserende sager, og at tidligere lignende sager kan genoptages. Den medicinske udredning forventes færdig d. 1. juni 2021.

3. Drøftelser om erhvervsbetinget astma

Erhvervssygdomsudvalget drøftede på møderne den 15. september 2020 og 8. december 2020 udredningsrapporten om erhvervsbetinget astma (*"A reference document of the relation between potential sensitizing occupational exposures and asthma"*).

Det overordnede formål med udredningen var at belyse årsagssammenhængen mellem udvikling af allergisk astma og arbejdsmæssig påvirkning, idet der ønskedes en oversigt over alle de allergener, der kan medføre allergisk astma.

På mødet den 15. september 2020 blev der foretaget en indledende drøftelse.

På mødet den 8. december 2020 var der enighed om at grundet kompleksiteten på området var der behov for en yderligere drøftelse af materialet til mødet i marts 2021, hvor vejledningens tekst også vil være udarbejdet, med henblik på en afsluttende drøftelse.

4. Ny viden om kræft som følge af udsættelse for styren, styren -7,8-oxid

Styreeksponering og risiko for udvikling af kræft har været drøftet flere gange i udvalget de seneste år.

Erhvervssygdomsudvalget drøftede den 17. marts 2020 med udgangspunkt i IARC's monografi 121 (IARC volume 121 - Styrene, styren-7,8-oxide, and quinoline) den nyeste viden om styreeksponering og udvikling af kræft. Drøftelserne førte til beslutning om indstilling om optagelse af blod- og lymfekræft efter udsættelse for styren og styren-7,8-oxid på fortegnelsen som nye punkter K. 1.1.d, K 1.2.c, K 1.3.b, K 1.4.c.

Konkret blev det indstillet til Beskæftigelsesministeren, at blod- og lymfekræft efter udsættelse for styren og styren-7,8- kunne optages på fortegnelsen, når den tilskadekomne dagligt har været udsat for styren og/eller styren-7,8-oxid i højere koncentrationer gennem en længere årrække skønsmæssigt svarende til mere end $46\text{mg}/\text{m}^3\text{-år}$ hhv. $37\text{mg}/\text{m}^3\text{-år}$. Disse sygdomme blev optaget på fortegnelsen pr. 29. juni 2020.

5. Ny viden om kræft som følge af farmaka (lægemidler)

Erhvervssygdomsudvalget drøftede den 19. maj 2020 IARC's monografi 100 A "*A review of human carcinogens*" om den nyeste viden om farmaka og udvikling af kræft.

IARC's monografi 100a gennemgår mere end 20 forskellige stoffer, der alle er klassificeret i gruppe 1 som sikkert kræftfremkaldende. Monografien beskriver risikoen ved indtagelse af stofferne og altså ikke om kræftirisiko, når disse stoffer anvendes arbejdsmæssigt/er i arbejdsmiljøet.

Drøftelserne førte ikke til ændringer af fortegnelsen. Årsagen til, at stofferne ikke blev indstillet til optagelse på erhvervssygdomsfortegnelsen er, at stofferne først er kræftfremkaldende, når de foreligger i doser, der i meget høj grad overstiger de doser, som særligt sundhedspersonalet i Danmark kan være udsat for i deres arbejde.

6. Ny viden om kræft som følge af natarbejde

Erhvervssygdomsudvalget drøftede den 8. december 2020 med udgangspunkt i IARC's monografi 124 ("*IARC 2020. Night shift work. IARC Monographs on the Identification of Carcinogenic Hazards to humans, Volume 124*") den nyeste viden om kræft som følge af natarbejde.

Konklusionerne af monografi 124 gav ikke anledning til en ændring i fortegnelsen, da der fortsat er begrænset evidens for, at natarbejde har en kræftfremkaldende effekt på mennesker. Udvalget fastholdt derfor den nuværende praksis for forelæggelse af sager om brystkræft som følge af natarbejde. Det betyder, at belastningen fortsat skal vurderes konkret i den enkelte sag.

IARC's monografi 124 undersøgte også sammenhængen mellem natarbejde og udviklingen af prostatakraft og tyk - og endetarmskræft. I monografien konkluderes det, at der er fundet begrænset evidens for udviklingen af disse tre kræftformer som følge af natarbejde. Der var på den baggrund enighed i udvalget om, at der fremover forelægges konkrete sager om prostatakraft samt tyk- og endetarmskræft for Erhvervssygdomsudvalget.